

Recomandările AAC privind proiectul de raport referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice pentru acvacultura UE și a planurilor strategice multianuale

AAC 2025-05

Mai 2025

Consiliul consultativ pentru acvacultură (AAC) își exprimă recunoștința pentru sprijinul financiar oferit de UE

Recomandări privind proiectul de raport referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice pentru acvacultura UE și a planurilor strategice multianuale

Index

Index	2
I. Context	3
II. Justificare.....	3
III. Recomandări	11

I. Context

AAC salută proiectul de raport privind evaluarea intermediară și presupune că monitorizarea progreselor și a impactului se va realiza de acum înainte anual.

AAC a examinat cu atenție proiectul de raport și concluzionează că abordarea actuală de valorificare a potențialului sectorului acvaculturii din UE rămâne inefficientă. AAC reiterează necesitatea de a reforma politica UE în domeniul acvaculturii, astfel cum s-a recomandat anterior¹.

II. Justificare

a) Cadrul de reglementare pentru acvacultura din UE

Se observă doar (pagina 1) că competența privind acvacultura este exercitată în mare măsură de statele membre și că puține acte legislative ale UE se aplică în mod specific acestei activități.

AAC nu susține această introducere simplistă și face trimitere la studiul privind impactul activităților de acvacultură în Europa². Studiul concluzionează că cadrul de reglementare pentru sectorul acvaculturii din UE este divers și extrem de complex. Acesta include o gamă largă de instrumente adoptate la nivelul UE, precum și legislația statelor membre. În plus, măsurile specifice amplasamentului sunt de obicei incluse în condițiile de autorizare specifice ale instalațiilor de acvacultură.

Complexitatea are trei cauze principale: 1. diversitatea sectorului (specii, tehnologii etc.); 2. în afară de legislația specifică acvaculturii, sectorul face obiectul unui cadru juridic mult mai larg; și 3. domeniul de aplicare și natura legislației UE și relația acesteia cu legislația statelor membre (acvacultura nu este o competență exclusivă a UE). Studiul identifică aproximativ 50 de instrumente juridice la nivelul UE și numai un instrument are „acvacultură” în titlul său³. Studiul ridică, de asemenea, preocupări specifice cu privire la reglementarea impactului asupra stării de întreținere a animalelor și cu privire la cadrul privind acvacultura macro- și microalgalor.

b) Acțiuni ale Comisiei pentru a asigura angajamentul politic al statelor membre față de acvacultură

Proiectul de raport face referire la cooperarea strânsă dintre Comisie și statele membre în contextul metodei deschise de cooperare, în special la reuniunile sale cu experții tehnici ai statelor membre.

Consiliul a subliniat faptul că sectorul acvaculturii trebuie să reprezinte o prioritate majoră și invită Comisia să prezinte o propunere de îmbunătățire a coerenței între obiectivul unui sector al acvaculturii durabile în creștere în UE, inclusiv practici care respectă starea de întreținere a animalelor, pe de o parte, și legislația UE în domeniul mediului, inclusiv Directiva-cadru privind apa, pe de altă parte⁴.

¹ <https://aac-europe.org/en/publication/aac-recommendation-for-an-aquaculture-policy-reform/>

² [Study on state-of-the-art scientific information on the impacts of aquaculture activities in Europe \(Studiu privind informațiile științifice de ultimă oră referitoare la impactul activităților de acvacultură în Europa\)](#), 2021

³ Regulamentul 708/2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local

⁴ Concluziile Consiliului privind noile orientări strategice ale UE în domeniul acvaculturii, 11496/22

Recomandări privind proiectul de raport referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice pentru acvacultura UE și a planurilor strategice multianuale

AAC constată că dezvoltarea și promovarea acvaculturii în UE depind în mare măsură de deciziile politice ale statelor membre în ceea ce privește, de exemplu, respectarea legislației de mediu a UE, revizuirea legislației și a practicilor administrative, alocarea de spațiu (suprafețe și emisii de nutrienți) și alocarea de resurse autorităților, instituțiilor și experților tehnici relevanți.

c) Alge

Orientările strategice nu includ acțiuni privind algele. Inițiativa UE privind algele stabilește acțiuni politice pentru dezvoltarea sectorului algelor, dar inițiativa nu este inclusă în orientările strategice.

Unele state membre pun la îndoială includerea crescătorilor de alge în organizațiile de producători (OP) ale crescătorilor de acvacultură.

d) Specializarea inteligentă și impactul proiectelor de cercetare și inovare

Raportul include numeroase referiri la proiecte de cercetare și inovare finanțate în cadrul Orizont 2020, Orizont Europa și Life 2027, dar nu există informații privind impactul real al acestor proiecte.

Principalele rezultate ale acestor proiecte vizează, de obicei, statele membre (recomandări privind revizuirea legislației și a proceselor administrative) și/sau fermierii din acvacultură (dezvoltarea de noi tehnologii sau soluții) sau rămân în cadrul comunității de cercetare și al depozitelor de cercetare ale Comisiei Europene.

AAC constată că experții tehnici și asociațiile de agricultori din statele membre, de exemplu OP, alături de grupurile de cercetare, laboratoarele comune și incubatoarele naționale și regionale cu mai mulți actori, sunt catalizatori importanți în asigurarea asimilării rezultatelor științifice ale proiectelor. Experții tehnici pot propune factorilor de decizie revizuirii ale legislației și proceselor administrative, iar OP pot contribui la punerea în aplicare a noilor tehnologii/soluții în rândul membrilor lor.

Primul pas în identificarea proiectelor cu „impact” este de a clarifica dacă experții tehnici și OP din statele membre au cunoștință de proiecte și de rezultatele acestora. De exemplu, analiza portofoliului la care se face referire în raport cuprinde 53 de proiecte de acvacultură Orizont 2020 complete și în curs de desfășurare, cu un cost total de 305 milioane EUR.

Raportul afirmă că mai puțin de 27% dintre statele membre leagă acvacultura de strategiile de specializare inteligentă (S3). Cu toate acestea, se acordă o importanță tot mai mare rolului S3 în dezvoltarea acvaculturii europene, nu în ultimul rând prin faptul că S3 este menționat direct în orientările strategice, în special în ceea ce privește transferul de cunoștințe și inovare. Există o neconcordanță între aspirațiile privind oportunitățile S3 legate de acvacultură și utilizarea acestora, fiind necesare eforturi mult mai mari în promovarea modelului S3 în statele membre ale UE și în sectorul acvaculturii în general.

e) Impactul finanțării FEPAM/FEAMPA

Raportul estimează sprijinul acordat de FEPAM în perioada iunie 2021-decembrie 2023 la 291 de milioane EUR și sprijinul aprobat de FEAMPA în perioada decembrie 2021-iulie 2024 la 89 de milioane EUR. Curtea de Conturi Europeană (CCE) evaluează sprijinul FEPAM alocat în perioada 2020-2024 la

1,2 miliarde EUR și concluzionează că datele raportate în sistemul de monitorizare nu sunt adecvate pentru a evalua contribuția fondului la durabilitatea și competitivitatea sectorului acvaculturii. Raportul prezintă, de asemenea, trei recomandări adresate Comisiei Europene⁵.

Din răspunsul Comisiei la raport rezultă că sistemul de monitorizare al FEAMPA a fost îmbunătățit și simplificat, iar evaluarea ex post a FEPAM și evaluarea intermediară a FEAMPA ar trebui să ofere informații privind eficiența și eficacitatea sprijinului. De asemenea, Comisia acceptă recomandările CCE și introduce acțiuni specifice pentru a răspunde recomandărilor⁶.

f) Date privind acvacultura

AAC subliniază importanța existenței unor date valide, fiabile și în timp util privind producția sectorului și își exprimă îngrijorarea cu privire la asimetriile constatate în EUROSTAT între cifrele privind importurile și exporturile. AAC constată că datele privind volumul producției sunt colectate atât sub formă de „pondere a vânzărilor”⁷, cât și sub formă de „producție netă”⁸.

Rapoartele economice privind acvacultura ale CSTEP utilizează date privind „ponderea vânzărilor” deoarece acestea sunt relevante pentru analiza economică, iar publicația 2024 include o secțiune specială privind indicatorii de durabilitate economică⁹. AAC constată că datele privind producția din 2022 pentru România trebuie verificate.

Baza de date Eurostat și rapoartele EUMOFA privind piața de pește din UE utilizează „producția netă”. Regulamentul 762/2008 solicită statelor membre să transmită Comisiei datele în termen de 12 luni de la sfârșitul anului calendaristic de referință, iar baza de date Eurostat include date pentru 2023. Este posibil să se extragă date agregate privind producția, dar nu este posibil să se extragă date segmentate, de exemplu pe specii sau metode de acvacultură. În plus, regulamentul nu include colectarea de date privind acvacultura ecologică și acvacultura multitrofică integrată (IMTA), iar definiția din anexa 1 privind „Sistemele de recirculare” *„înseamnă sistemele în care apa este reutilizată după o anumită formă de tratare (de exemplu, filtrare)”* nu este în conformitate cu definiția utilizată în orientările strategice (mediu complet controlat pentru pești, utilizare redusă a apei etc.).

Strategia „De la fermă la consumator”¹⁰ prevede o creștere semnificativă a acvaculturii ecologice, însă proiectul de raport concluzionează că *„datele privind producția ecologică în UE sunt insuficiente pentru a determina tendințele detaliate”*.

Orientările strategice vizează promovarea diferitelor tehnologii de creștere și este imperativ ca această promovare să fie monitorizată în statisticile privind producția de acvacultură.

⁵ Politica UE în domeniul acvaculturii: Producție stagnantă și rezultate neclare în ciuda creșterii finanțării, Curtea de Conturi Europeană, 2023

⁶ Răspunsurile Comisiei Europene la Raportul special al Curții de Conturi Europene, 2024

⁷ Decizia delegată 2021/1167 a Comisiei

⁸ Regulamentul 762/2008

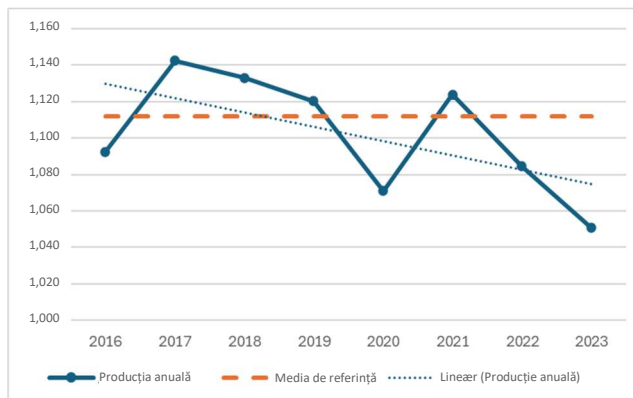
⁹ Raportul economic privind acvacultura 2024, CSTEP 2025

¹⁰ Strategia „De la fermă la consumator”, COM(2020) 381 final

AAC constată că a fost elaborat un proiect de propunere de regulament privind statisticile europene în domeniul pescuitului și acvaculturii (EFAS), care va oferi un nou cadru juridic cuprinzător care va include și Regulamentul 762/2008 (pagina 23).

Graficul prezintă evoluția producției de acvacultură din UE (1.000 de tone) pe baza datelor Eurostat agregate. Tendința indică o scădere a producției în special în Spania, Italia, Franța, Irlanda, România și Danemarca.

Evaluarea intermediară ar trebui să includă o analiză detaliată a dezvoltării în raport cu obiectivele UE și cu obiectivele de producție ale Planului strategic național multianual (PSNM).

g) PSNM

Raportul este structurat în jurul celor patru obiective orizontale ale orientărilor strategice și a diferitelor subiecte abordate în cadrul acestora.

Orientările strategice alocă acțiuni specifice Comisiei, statelor membre și Consiliului consultativ pentru acvacultură, dar nu includ un calendar.

AAC adoptă planuri strategice anuale, inclusiv o listă de recomandări și acțiuni planificate. Comisia formulează observații cu privire la planurile strategice, iar proiectul de raport menționează că planurile anuale ale AAC sunt în strânsă concordanță cu orientările strategice. Această organizare face relativ ușoară monitorizarea progreselor Comisiei și ale AAC în ceea ce privește orientările strategice, însă impactul depinde de acțiunile întreprinse de statele membre.

În mod inerent, este mai dificil să se evalueze progresul și impactul PSNM ale statelor membre, deoarece nu există o prezentare generală consolidată a acțiunilor planificate sau întreprinse de statele membre sau a calendarelor (obligatorii) pentru îndeplinirea obiectivelor din PSNM.

Politica comună în domeniul pescuitului (PCP) a prevăzut din 2013, printre altele, că PNMM trebuie să includă calendare pentru atingerea obiectivelor statelor membre și că PSNM trebuie să urmărească simplificarea procedurilor de acordare a licențelor, asigurarea unei certitudini rezonabile pentru fermierii din acvacultură în ceea ce privește accesul la apă și spațiu și să includă indicatori pentru durabilitatea ecologică, economică și socială¹¹.

Sondajul include o întrebare privind indicatorii de mediu și numai 13 state membre au răspuns „da”. Sondajul nu a inclus întrebări privind indicatorii economici și sociali.

¹¹ Politica comună în domeniul pescuitului, articolul 34, 1380/2013

Recomandări privind proiectul de raport referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice pentru acvacultura UE și a planurilor strategice multianuale

Raportul CCE a comparat obiectivele/previziunile pentru 2020 privind producția de acvacultură în șase state membre și a constatat că producția a scăzut în două state membre și că celelalte state membre au înregistrat progrese limitate în atingerea obiectivelor lor. AAC subliniază că 17 state membre au inclus obiective de producție în PSNM-urile lor.

Structura raportului face foarte dificilă evaluarea dezvoltării în fiecare stat membru, deoarece acțiunile sunt incluse în obiectivele orizontale. În plus, AAC consideră că identificarea barierelor tangibile în calea dezvoltării acvaculturii necesită o analiză detaliată a situației din fiecare stat membru, deoarece *„punerea în aplicare a PSNM este esențială pentru atingerea obiectivelor orientărilor strategice”* (pagina 25).

De exemplu, PSNM danez solicită Ministerului Alimentației, Agriculturii și Pescuitului să:

- a) Prezentarea unei propuneri pentru o nouă abordare a creșterii crustaceelor până în 2023.
- b) Acțiuni în vederea modificării normelor UE privind acvacultura ecologică pentru a facilita utilizarea soluțiilor tehnologice în producție (fără calendar).
- c) Analiza necesității și posibilităților de creare a unei oferte de formare specializate pentru acvacultură în 2023.

Într-un alt exemplu, PSNM italian recunoaște că comunicarea și colaborarea dintre administrația centrală, care are un rol general de coordonare, și administrațiile regionale, care sunt responsabile de identificarea priorităților teritoriale pentru acvacultură, sunt esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor din PSNM:

- a) Instrumente pentru coordonarea organizațională și dialogul la nivel național și teritorial.
- b) Punerea în rețea a datelor referitoare la sectorul acvaculturii.
- c) Planificarea spațială și monitorizarea de mediu a zonelor de acvacultură, cu referire specială la zonele de creștere a moluștelor.

În mod oficial, există o „masă de concertare” cu părțile interesate implicate, dar aceasta nu este consultată, iar problemele esențiale nu au fost încă discutate în ceea ce privește întârzierile în atingerea obiectivelor PSNM.

Deficiențele naționale de mai sus în punerea în aplicare a acțiunilor PSNM - neincluse în proiectul de raport - împiedică dezvoltarea sectorului acvaculturii din UE. Astfel de deficiențe sunt prezente în multe state membre, dacă nu chiar în toate.

AAC își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că raportul ar fi putut trece cu vederea acțiuni importante similare în cadrul altor PSNM care nu sunt direct legate de orientările strategice. AAC este, de asemenea, îngrijorată de faptul că PSNM nu sunt actualizate la intervale regulate pentru a lua în considerare rezultatele proiectelor de cercetare și inovare, recomandările AAC sau provocările emergente care trebuie rezolvate, de exemplu.

AAC remarcă faptul că mai mulți membri ai AAC au identificat erori sau răspunsuri înșelătoare în răspunsurile statelor membre la chestionar și că mai multe state membre au subliniat faptul că PSNM nu sunt actualizate și nu reflectă barierele actuale relevante pentru dezvoltarea durabilă a acvaculturii.

h) Accesul la spațiu și apă

Mai multe state membre depun eforturi pentru a reduce emisiile de nutrienți provenite (de exemplu) din agricultură pentru a îndeplini obiectivele de mediu din Directiva-cadru privind apa și din Directiva strategică privind cadrul marin. Acest lucru reprezintă o provocare pentru piscicultură, deoarece creșterea producției durabile de pești cu înotătoare echivalează cu creșterea emisiilor de nutrienți. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei (SWD) privind accesul la spațiu și la apă recunoaște această provocare, însă SWD nu oferă soluții sau recomandări cu privire la modul de soluționare a acesteia.

Raportul menționează că 19 state membre au inclus planificarea zonelor de acvacultură în planurile lor spațiale marine, dar nu există informații cu privire la creșterea (sau scăderea) suprafeței totale alocate acvaculturii marine sau dacă au fost înființate noi ferme în zonele alocate acvaculturii.

Proiectul de raport concluzionează că *„Progresele în ceea ce privește creșterea și asigurarea accesului la apă de bună calitate sunt mai puțin evidente și nu sunt reflectate în rezultatele sondajului SM”*. Asigurarea accesului la apă de bună calitate este esențială pentru creșterea crustaceelor și pentru alte sisteme de acvacultură extensivă.

AAC subliniază faptul că PCP solicită statelor membre să asigure fermierilor din acvacultură o certitudine rezonabilă în ceea ce privește accesul la apă.

i) Licențe

PSNM urmăresc să simplifice procedurile de acordare a licențelor. AAC consideră că numărul de licențe de acvacultură noi și reînnoite eliberate este un indicator puternic al dezvoltării sectorului și al impactului inițiativelor statelor membre de a simplifica procedurile de acordare a licențelor, inclusiv revizuirea cadrelor legislative, de reglementare sau instituționale pentru acvacultură începând cu 2021.

AAC salută tabelul (pagina 73) privind numărul de licențe noi și reînnoite pentru fermele de acvacultură utilizate în anchetă, dar observă că acesta nu face distincție între speciile produse.

Proiectul de raport notează că *„există o lipsă îngrijorătoare de îmbunătățire a eficienței acordării licențelor pentru acvacultură în UE, timpii de procesare rămânând la fel sau crescând în multe cazuri”*.

j) Anchetă anuală: Indicatori de referință și de performanță

În mod evident, este necesară revizuirea indicatorilor de referință și de performanță propuși (media 2016-2020) în funcție de răspunsurile primite de la statele membre și de recomandările AAC.

k) Lacune de punere în aplicare

Diversitatea sectorului acvaculturii din UE în ceea ce privește, printre altele, legislația națională, administrația și

Recomandări privind proiectul de raport referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice pentru acvacultura UE și a planurilor strategice multianuale

sistemele de licențiere/concesionare, speciile de crescătorie și tehnologiile/practicile de creștere complică aplicabilitatea „soluțiilor” paneuropene.

Asociațiile naționale ale fermierilor (ONF), cum ar fi organizațiile de producători sau organizațiile intersectoriale (OIP), joacă un rol esențial în punerea în aplicare a acțiunilor AAC de promovare și diseminare a anumitor aspecte către producătorii de acvacultură. Unele acțiuni pot beneficia de acțiuni comune AAC/ONF, în timp ce altele par a fi mai bine adaptate ONF-urilor care acționează independent.

Un exemplu de posibilă acțiune comună este *„diseminarea bunelor practici de creștere identificate de Comisie în rândul producătorilor de acvacultură”*. AAC ar putea organiza un webinar pentru a introduce conceptul paneuropean, însă ONF-urile pot spori aplicabilitatea prin adaptarea documentului Comisiei pentru a lua în considerare condițiile naționale și prin traducerea acestuia pentru a depăși barierele lingvistice.

Acțiunea de *„promovare a utilizării instrumentelor de digitalizare și a IA pentru trasabilitatea și transparența produselor de acvacultură”* este mai adaptată ONF-urilor, deoarece nu există un cadru paneuropean pentru utilizarea instrumentelor de digitalizare și a IA.

Acțiunile de informare a producătorilor de acvacultură cu privire la proiectele de cercetare și inovare relevante și la rezultatele proiectelor ar trebui alocate unor organizații precum platformele tehnologice europene relevante (de exemplu, EATiP, FABRE TP și TP Organics) și infrastructurile de cercetare europene (de exemplu, EMBRC), transferul de inovare cu TRL (nivel de pregătire tehnologică) mai ridicat fiind sprijinit prin intermediul vehiculului S3. Trebuie să se utilizeze pe deplin baza de cunoștințe a mecanismului de asistență pentru acvacultură, în timp ce transferul de cunoștințe ar trebui sprijinit, acolo unde este necesar și adecvat, de către instituțiile specializate ale UE - de exemplu, EURCAW pentru aspectele legate de starea de întreținere a animalelor sau EFSA pentru siguranța alimentară etc. - deoarece AAC nu are capacitatea sau competența de a face acest lucru.

În plus, AAC a identificat deficiențe specifice de punere în aplicare legate de acțiunile enumerate în anexa la orientările strategice. În acest context, *„lacune de punere în aplicare”* se referă la aspecte suplimentare care au fost descoperite de la publicarea orientărilor strategice și pe care AAC le consideră esențiale pentru dezvoltarea durabilă a acvaculturii UE, dar pentru care nu au fost identificate încă soluții sau acțiuni.

I) Eșecuri de punere în aplicare

Acțiunile din cadrul orientărilor strategice vizează introducerea de schimbări în statele membre (condiții pentru crescătorii de acvacultură) și la nivelul fermelor (practici agricole).

AAC consideră că o punere în aplicare eficientă a orientărilor strategice necesită o cooperare mai strânsă între Comisia Europeană, statele membre, AAC și ONF-uri.

Orientările strategice acoperă zece ani, fără un calendar detaliat, iar PSNM-urile acoperă șapte ani, în timp ce planul strategic al AAC și planul de producție și comercializare (PPC) al OP acoperă doar un an. Acest lucru face foarte dificil pentru AAC și OP să se asigure că acțiunile lor planificate sunt aliniate cu activitatea și rezultatele Direcției Generale Afaceri Maritime și Pescuit (DG MARE) a Comisiei Europene.

m) Bunăstarea animalelor

Evoluții la nivelul UE

S-au înregistrat progrese satisfăcătoare în ceea ce privește starea de întreținere a animalelor, în special în cadrul Comisiei, prin publicarea unui document privind „Bunele practici de creștere pentru acvacultură”, includerea animalelor acvatice în domeniul de aplicare al „Parteneriatului UE privind sănătatea și starea de întreținere a animalelor” lansat în 2024, înființarea EURCAW-Aqua în același an, precum și prin activitatea în curs privind un cod general de bune practici privind starea bună de întreținere a peștilor și indicatorii de stare bună de întreținere a peștilor.

Ca o etapă suplimentară, Comisia ar trebui să clarifice în mod explicit faptul că aceste evoluții urmăresc să pregătească terenul pentru o legislație UE obligatorie privind starea de întreținere a animalelor acvatice.

Mai general, toate inițiativele din domeniul de aplicare al Orientărilor strategice privind acvacultura ar trebui să includă în mod sistematic starea de întreținere a animalelor. Aceasta include campania de comunicare în curs de desfășurare a Comisiei, domeniul de aplicare al barometrului UE privind pescuitul și acvacultura și domeniul de aplicare al sondajului către statele membre, care ar trebui să solicite statelor membre să justifice de ce nu au inclus starea de întreținere a animalelor în strategiile și legislația lor națională, cu date justificative, pentru a identifica obstacolele în calea adoptării unor practici și standarde mai bune de stare de întreținere a animalelor și a soluțiilor pentru acestea.

În plus, sunt necesare cercetări fundamentale și aplicate suplimentare privind starea bună de întreținere a animalelor acvatice de crescătorie, inclusiv asomarea.

Evoluții la nivelul statelor membre

Faptul că doar 11 state membre au inclus starea de întreținere a animalelor acvatice de crescătorie în strategiile/legislația lor națională privind starea de întreținere a animalelor evidențiază necesitatea armonizării prin intermediul unei legislații UE cuprinzătoare privind starea de întreținere a animalelor acvatice.

Într-adevăr, deși progresele realizate de aceste state membre reprezintă un prim pas pozitiv, absența unui cadru UE contribuie la o aplicare extrem de fragmentată a legislației privind starea de întreținere a animalelor în UE și, prin urmare, la condiții de concurență inegale în cadrul UE, dar și față de țările terțe.

În plus, rezultatele sondajului efectuat în rândul statelor membre indică faptul că, indiferent de adoptarea lor, standardele privind starea de întreținere a animalelor au un domeniu de aplicare destul

Recomandări privind proiectul de raport referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice pentru acvacultura UE și a planurilor strategice multianuale

de limitat (de exemplu, acoperă un număr mic de specii) și nu au indicatori comuni structurați. Rezultatele arată, de asemenea, că este nevoie de sprijin din partea UE pentru a dezvolta indicatori de evaluare a stării bune de întreținere a animalelor acvatice de crescătorie.

AAC recunoaște activitatea în curs a EURCAW-Aqua de elaborare a unor indicatori de stare bună de întreținere specifici speciilor și subliniază că acești indicatori trebuie să stea la baza unor standarde obligatorii pentru a asigura adoptarea lor de către statele membre, care a fost lentă.

Un alt aspect se referă la asigurarea contribuției statelor membre la creșterea acvaculturii durabile în UE. Unele state membre se diversifică către sisteme și specii noi fără a aplica principiul precauției și fără a evalua compatibilitatea prealabilă cu starea de întreținere a animalelor, cum ar fi în cazul încercărilor de a crește specii carnivore noi sau de a utiliza metode de hrănire noi, cum ar fi insectele. Având în vedere faptul că orientările încurajează statele membre să se diversifice în favoarea speciilor cu un nivel scăzut de troficitate, este necesar să existe criterii obligatorii legate de acordarea finanțării pentru a asigura alinierea proiectelor de acvacultură la standardele UE privind starea de întreținere a animalelor. După cum a subliniat Comisia în cadrul evenimentului de lansare a Orientărilor strategice privind acvacultura în martie 2025, orientările ar trebui să ofere mai multă transparență și detalii privind proiectele finanțate în cadrul FEAMPA, precum și date pentru a măsura durabilitatea dezvoltării acvaculturii în UE.

Această situație este deosebit de problematică, deoarece evaluarea intermediară recunoaște că finanțarea proiectelor privind starea de întreținere a animalelor rămâne foarte scăzută (doar 1 % din finanțarea pentru acvacultură), doar patru state membre utilizând fondurile FEAMPA pentru îmbunătățirea starea de întreținere a animalelor. Alte fonduri UE au indicat, de asemenea, cheltuieli limitate din partea statelor membre pentru starea de întreținere a animalelor. Noile orientări strategice în domeniul acvaculturii trebuie să prevadă o sursă de finanțare dedicată stării de întreținere a animalelor în toate schemele de finanțare relevante ale Comisiei, care să fie proporțională cu cheltuielile din alte domenii, pentru a asigura progrese mai rapide în adoptarea de către statele membre a instrumentelor și standardelor de stare de întreținere a animalelor.

III. Recomandări

AAC formulează următoarele recomandări **pentru Comisia Europeană**:

a) Cu privire la cadrul de reglementare pentru acvacultura din UE

1. Includeți în raport o secțiune care detaliază principalele blocaje din cadrul de reglementare și din procedurile administrative care împiedică dezvoltarea unei acvaculturi durabile în UE.
2. Subliniați în raport că mai multe dintre acestea au fost semnalate în mod repetat de la publicarea primei strategii a Comisiei în 2002 și că Orientările strategice 2021 sunt, în esență, o continuare a Orientărilor strategice 2013 în ceea ce privește accesul la apă și spațiu și îmbunătățirea proceselor de acordare a licențelor, de exemplu.

b) În ceea ce privește acțiunile Comisiei pentru a asigura angajamentul politic al statelor membre față de acvacultură

3. Includerea inițiativelor Comisiei pentru a asigura angajamentul politic al statelor membre față de dezvoltarea unei acvaculturi durabile.
4. Introducerea unor reuniuni politice anuale între Comisie și statele membre pentru a monitoriza dezvoltarea acțiunilor politice ale statelor membre privind acvacultura.
5. Actualizarea progreselor înregistrate în vederea îndeplinirii solicitărilor Consiliului adresate Comisiei, menționate mai sus.

c) În ceea ce privește algele

6. Excluderea algelor din evaluarea intermediară, efectuarea unei evaluări intermediare a inițiativei privind algele și luarea în considerare a includerii inițiativelor privind algele în acțiunile din orientările strategice.
7. Clarificarea apartenenței producătorilor de alge la OP de acvacultură.

d) În ceea ce privește specializarea inteligentă și impactul proiectelor de cercetare și inovare

8. Limitați referințele la proiectele de cercetare și inovare cu un impact clar identificat.
9. Lansarea unui sondaj în rândul experților tehnici din statele membre, al organizațiilor de producători și al altor asociații de agricultori privind cunoașterea și evaluarea de către aceștia a impactului proiectelor Orizont 2020, Orizont Europa și Life 2027 care au fost finalizate.
10. Luați în considerare corelarea subvențiilor pentru cercetare și inovare și a finanțării proiectelor cu acțiuni demonstrabile de exploatare împreună cu producătorii de acvacultură.
11. Promovarea în rândul statelor membre a oportunităților oferite de schema S3 și încurajarea statelor membre și a regiunilor să includă acvacultura în S3, promovând în același timp oportunitățile oferite de S3 ca instrument de transfer al inovării în sectorul acvaculturii.

e) Referitor la Impactul finanțării FEPAM/FEAMPA

12. Includeți observațiile CCE, concluziile Consiliului European privind raportul CCE, concluziile Comisiei privind evaluările de mai sus și o situație privind acțiunile specifice enumerate în răspunsul Comisiei la CCE.
13. Să solicite ca deciziile de finanțare luate la nivelul statelor membre să demonstreze alinierea la obiectivele de durabilitate ale FEAMPA, în special la Orientările strategice privind acvacultura.
14. Asigurați-vă că există mecanisme adecvate pentru a impune cheltuirea FEAMPA în conformitate cu obiectivele sale de durabilitate, inclusiv procese clare de retragere a

Recomandări privind proiectul de raport referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice pentru acvacultura UE și a planurilor strategice multianuale

fondurilor care au fost alocate pentru dezvoltări nesustenabile din punct de vedere ecologic și cu un nivel scăzut de stare bună de întreținere.

f) În ceea ce privește datele privind acvacultura

15. Utilizați datele disponibile publicului privind producția netă din baza de date Eurostat.
16. Îmbunătățirea metodologiei de colectare și validare a datelor prin implicarea asociațiilor de fermieri.
17. Actualizarea bazei de date Eurostat pentru a permite extragerea de date segmentate.
18. Colectarea de date privind acvacultura ecologică/IMTA/creșterea simultană a speciilor și revizuirea definiției privind sistemele de recirculare și IMTA.
19. Colectarea de date privind starea de întreținere a animalelor, pe baza criteriilor de stare de întreținere a animalelor în curs de elaborare de către EURCAW-Aqua.
20. Includeți un rezumat din rapoartele recente ale CSTEP privind indicatorii de durabilitate economică.
21. Includerea unei analize „aprofundate” privind dezvoltarea producției UE.
22. Invitați AAC să prezinte observații cu privire la proiectul de regulament EFAS.
23. Standardizarea metodelor și indicatorilor de evaluare EUROSTAT, EUMOFA și CSTEP.

g) Cu privire la PSNM

24. Să includă o monitorizare detaliată a PSNM ale statelor membre, în special în ceea ce privește obiectivele și calendarele legate de accesul la apă și spațiu și simplificarea proceselor de acordare a licențelor.
25. Includeți o monitorizare a obiectivelor de producție ale PSNM.
26. Introducerea unei metodologii de monitorizare obligatorii pentru statele membre.
27. Încurajarea tuturor statelor membre să stabilească obiective de producție pentru pește și crustacee.
28. Să propună actualizări bienale ale PSNM.
29. Luați în considerare înființarea unor organisme naționale responsabile de asigurarea progreselor în punerea în aplicare a acțiunilor PSNM.
30. Consultați asociațiile naționale ale fermierilor cu privire la barierele naționale și luați în considerare răspunsurile statelor membre la chestionar.
31. Luați în considerare conformitatea PSNM cu articolul 34 din PCP și, în special, cu alineatul (3) (calendare).

h) În ceea ce privește Accesul la spațiu și apă

32. Luați în considerare „accesul” la emisiile de nutrienți rezultate din creșterea producției de pește de crescătorie.
33. Cuantificați noile zone marine, de exemplu în m² sau în producția nouă sau crescută permisă în fermele existente.
34. Clarificați ce au făcut statele membre pentru a asigura accesul crescătorilor de crustacee la apă de bună calitate.

i) În ceea ce privește licențele

35. Includeți tabelul privind evoluția numărului de licențe noi și reînnoite în statele membre și faceți distincția între speciile produse.
36. Luați în considerare luarea de măsuri suplimentare pentru îmbunătățirea eficienței acordării licențelor pentru acvacultură.
37. Includeți o secțiune privind utilizarea de către statele membre a autorizațiilor pe termen scurt.

j) În ceea ce privește ancheta anuală: Indicatori de referință și de performanță

38. Convocarea unei reuniuni între Comisie, AAC și Mecanismul UE de asistență pentru acvacultură (MAA) privind revizuirea indicatorilor.

k) În ceea ce privește deficiențele de punere în aplicare

39. Includeți în raport următoarele lacune de punere în aplicare:
 - Condiții de concurență echitabile: În special în ceea ce privește importurile de produse acvatice de crescătorie din Turcia și acțiunile de revizuire a acordului preferențial de uniune vamală, inclusiv aplicarea standardelor UE privind durabilitatea și starea de întreținere a animalelor la importuri.
 - Acvacultura ecologică: Pași pentru atingerea obiectivelor strategiei „De la fermă la consumator”.
 - Servicii ecosistemice: Acțiuni care promovează și pun în valoare formele de acvacultură care oferă servicii ecosistemice.
 - Creșterea moluștelor: Includerea în EMODnet a zonelor afectate direct și indirect de cultivarea moluștelor.
 - Norovirus: Modificarea anexei III la Regulamentul 853/2004, instrument de prevenire a riscurilor de contaminare cu norovirus și posibile măsuri de control al prezenței norovirusului în moluștele bivalve.
 - Luați în considerare rolul ONF-urilor în promovarea și diseminarea rezultatelor Comisiei.

l) În ceea ce privește eșecurile de punere în aplicare

40. DG MARE trebuie să publice un program de lucru anual privind orientările strategice și alte inițiative ale Comisiei pe care AAC și OP-urile, OIP-urile și alte organizații naționale ar trebui să le ia în considerare în planul lor strategic/PPC. Programul de lucru anual ar trebui publicat în aprilie pentru a lua în considerare procesul de consens al AAC pentru adoptarea planului său strategic.

m) În ceea ce privește starea de întreținere a animalelor

41. Introducerea unor standarde UE obligatorii privind starea de întreținere a animalelor acvatice prin includerea animalelor acvatice în domeniul de aplicare al viitoarei modernizări a regulamentelor privind animalele de crescătorie (Directiva 98/58/CE a Consiliului din 20 iulie 1998) și sacrificarea (Directiva 93/119/CE a Consiliului din 22 decembrie 1993).
42. Introducerea unor obiective privind actualizarea practicilor de stare de întreținere a animalelor și dezvoltarea acvaculturii de nivel trofic scăzut.
43. Să aplice principiul precauției și să împiedice dezvoltarea de noi specii și sisteme carnivore fără o evaluare prealabilă a stării bune de întreținere la nivelul UE, cum ar fi printr-o declarație științifică EFSA.
44. Legarea acordării subvențiilor de criterii de stare de întreținere a animalelor, pe baza indicatorilor de stare bună de întreținere în curs de elaborare de către Comisie.

Consiliul consultativ pentru acvacultură (AAC)

Rue Montoyer 31, 1000 Bruxelles, Belgia

Tel.: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/aquaculture-advisory-council/>
www.aac-europe.org